Izsáki Horgász- és Pihenőpark
H-6070 Izsák, 0331/9. hrsz.
Mobil: +36-30/249-6924
E-mail: horgaszto2008@gmail.com Web: www.izsakihorgaszto.hu

Harcsa (Silurus glanis LINNÉ)

Egyéb nevei: lesőharcsa, folyami harcsa, pozsárharcsa, pumaharcsa, szürkeharcsa, óriás harcsa.

Jegyei: Minden más halunkhoz képest e pikkelytelen hal teste aránytalan felépítésű. Hatalmas feje fölülről lapított, hengeres törzse rövid, s oldalról erősen lapított faroknyele a fej és a törzs együttes hosszánál lényegesen hosszabb. Igen nagy szájában alul és felül apró, hegyes fogakból álló kefefogazat van. Szemei aránytalanul kicsinyek. A felső állkapocs szájszögletei közelében 1-1 hosszú, az alsó állkapcson pedig 4 vékonyabb, rövid bajuszszálat visel.

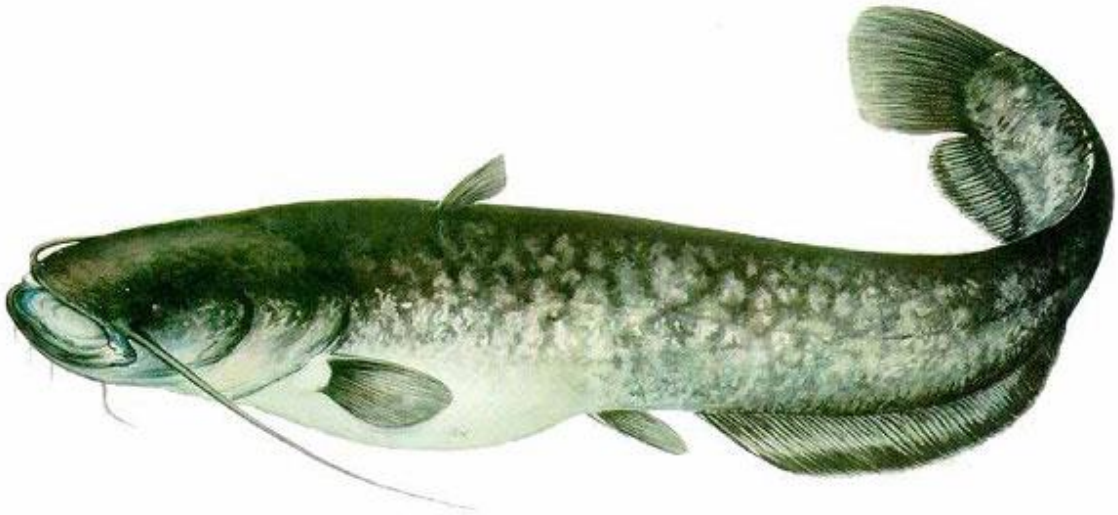

Alapszíne az élőhelyétől függően szürke vagy olajbarna. Oldalai világosabbak, márványos foltokkal. A márványozottság a farok alatti úszóra is átterjed, többi úszója sötétszürke. Előfordulnak zöldes-sárga és barnás színváltozatai, sőt albínó példányai is. A viza után legnagyobbra növő halunk. Hossza a 2,5 métert is elérheti. A testtömegét tekintve Harka fölemlít egy 1995. évi horgászrekordot, amely példány 98 kg volt.

Elterjedése: Előfordulási köre kiterjed Közép- és Kelet-Európára, valamint Kis-Ázsiára. Őshonos halfajunk. Nagy folyóinkban a paduc-szinttájtól lefelé már megtalálható, a márna- és dévér-szinttájakon pedig népes populációi alakulhatnak ki, ha a meder és a partoldal bővelkedik búvóhelyként szolgáló gödrökben, üregekben. Jól érzi magát még a víztározókban, tavakban, sőt a halastavakban is, ahol bő zsákmányra számíthat, de szaporodásához kedvezőbb az áramló víz. Előfordul mindkét nagy folyónkban és azok nagyobb mellékfolyóiban csakúgy, mint mindegyik nagytavunkban is.

Életmódja: Ragadozó. Elsősorban halakat zsákmányol, de kiegészítőként bőségesen fogyaszt vízi gerinctelenek (pl. kérészlávákat, piócát, puhatestűeket) is. Nagy étvágyától és szájméretétől függően a halakon kívül el-elkap egy-egy békát, ás kisebb vízimadarakat (pl. récefiókát). Sőt víziemlőst is. Május végén, júniusban ívik, amikor a víz hőmérséklete tartósan 19 – 20°C fölé emelkedik. 3,5 mm átmérőjű, ragadós ikrákból egy 8 kg tömegű nőstény 180 – 200 ezer darabot érlel négynyaras korában elért ivarérettsége után. Az ikráit vízmosta gyökerekre és vízinövényekre rakja. Ivadéka gyorsan fejlődik; háromnyaras korára már 35 – 45 cm testhosszúságot és 1 – 2 kg súlyt ért el. Az ivadékharcsák kezdetben apró zooplanktont és árvaszúnyog lárvákat

esznek, s csak a 3 – 5 cm-es példányok térnek át fokozatosan a ragadozásra. Hosszú életű hal; 15 – 20 nyaras öreg egyedei a 2 méter hosszúságot és a 40 – 50 kg-os testtömeget is meghaladó halóriások.

Jelentősége: Fehér húsa szálkamentes, zsíros és a fiatalabb példányoké (4-5 kg-os súlyig) különösképpen ízletes. Elsőrendű haszonhal. Mesterségesen is szaporítják, kivált ivadéktelepítés céljára. Tógazdaságokban jelentős ragadozóhal: hatékonyan ritkítja a kistestű „gyomhalakat" és közben jól gyarapodik. Belföldön és külföldön egyaránt keresett haláru. Ha elkerülve hálót, horgot, a természetes vizekben megöregedve túl nagyra nő, falánkságával (nagy testtömege fönntartására) kárt okozhat a halállományban. Kiváló sporthal. Főleg éjjel, táplálékvadászásának e fő időszakában fogható. Csalizásra alkalmas a lótetű, a béka, a giliszta (egyszerre több gilisztát is a horogra tűzve). Az ősi magyar kuttyogtató harcsafogási módot (kecskebékával csalizáskor tülökkel vagy annak immár műutánzatával és a víz színének megfelelő csapkodásával, a béka hangjának utánzását a sporthorgászok is igyekeznek utánozni). A harcsa (lesőharcsa) fajlagos tilalmi ideje: május 2-től junius 15-ig 5 kg-nál kisebb példányok nem foghatók. Mennyiségi korlátozás nincs. A legkisebb kifogható példány 40 cm.